

dr Gyöngyvér
Takáts

0048 601 579 368

Zamknięcie roku 2017 r.

dr Gyöngyvér Takáts

Wymogi formalne sprawozdania finansowego

Część 1

Sprawozdanie finansowe – według załącznika nr 1,4,5

- bilans,
- rachunek zysków i strat,
- informacja dodatkowa, obejmująca wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia,
- rachunek przepływów pieniężnych i zestawieniu zmian w kapitale (funduszu) własnym !!!! – w zależności od wielkości jednostki

Sprawozdanie z działalności

- ▶ W przypadku spółek kapitałowych, spółek komandytowo-akcyjnych, towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej, spółdzielni, przedsiębiorstw państwowych, a także tych spółek jawnych i komandytowych, których wszystkimi współnikami ponoszącymi nieograniczoną odpowiedzialność są spółki kapitałowe, spółki komandytowo-akcyjne lub spółki z innych państw o podobnej do tych spółek formie prawnej, oraz w przypadku specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych, funduszy inwestycyjnych zamkniętych oraz alternatywnych spółek inwestycyjnych, kierownik jednostki sporządza, wraz z rocznym sprawozdaniem finansowym, sprawozdanie z działalności jednostki.

Sprawozdanie z działalności

Sprawozdanie z działalności emitenta, którego papiery wartościowe zostały dopuszczone do obrotu na jednym z rynków regulowanych Europejskiego Obszaru Gospodarczego, powinno zawierać również – jako wyodrębnioną część – oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego,

Sprawozdanie z działalności

Sprawozdanie z działalności jednostki powinno obejmować również – o ile jest to istotne dla oceny rozwoju, wyników i sytuacji jednostki – co najmniej:

- 1) kluczowe finansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki;
- 2) kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki oraz informacje dotyczące zagadnień pracowniczych i środowiska naturalnego.

Oświadczenie na temat informacji niefinansowych

Jednostka, o której mowa w art. 3 ust. 1e pkt 1–6, będąca spółką kapitałową, spółką komandytowo-akcyjną lub taką spółką jawną lub komandytową, której wszystkimi wspólnikami ponoszącymi nieograniczoną odpowiedzialność są spółki kapitałowe, spółki komandytowo-akcyjne lub spółki z innych państw o podobnej do tych spółek formie prawnej, pod warunkiem że w roku obrotowym, za który sporządza sprawozdanie finansowe, oraz w roku poprzedzającym ten rok przekracza następujące wielkości:

- 1) 500 osób – w przypadku średniorocznego zatrudnienia w przeliczeniu na pełne etaty oraz
- 2) 85 000 000 zł – w przypadku sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego lub 170 000 000 zł – w przypadku przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy

– zawiera dodatkowo w sprawozdaniu z działalności – jako wyodrębnioną część – oświadczenie na temat informacji niefinansowych.

Oświadczenie na temat informacji niefinansowych

Oświadczenie na temat informacji niefinansowych obejmuje co najmniej:

- 1) zwięzły opis modelu biznesowego jednostki;
- 2) kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki;
- 3) opis polityk stosowanych przez jednostkę w odniesieniu do zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji, a także opis rezultatów stosowania tych polityk;
- 4) opis procedur należytej staranności – jeżeli jednostka je stosuje w ramach polityk, o których mowa w pkt 3;
- 5) opis istotnych ryzyk związanych z działalnością jednostki mogących wywierać niekorzystny wpływ na zagadnienia, o których mowa w pkt 3, w tym ryzyk związanych z produktami jednostki lub jej relacjami z otoczeniem zewnętrznym, w tym z kontrahentami, a także opis zarządzania tymi ryzykami.

Udostępnienie sprawozdania finansowego

Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, towarzystwa ubezpieczeń wzajemnych, towarzystwa reasekuracji wzajemnej, spółki akcyjne oraz spółdzielnie są obowiązane do udostępnienia wspólnikom, akcjonariuszom lub członkom rocznego sprawozdania finansowego i sprawozdania z działalności jednostki, a jeżeli sprawozdanie finansowe podlega obowiązkowi badania - także opinii wraz z raportem biegłego rewidenta - najpóźniej na 15 dni przed zgromadzeniem wspólników, walnym zgromadzeniem akcjonariuszy lub walnym zgromadzeniem członków albo przedstawicieli członków spółdzielni. Spółka akcyjna udostępnia ponadto akcjonariuszom sprawozdanie rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej albo organu administrującego.

Podpisanie sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe podpisuje - podając zarazem datę podpisu - osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, i kierownik jednostki, a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy - wszyscy członkowie tego organu.

Odmowa podpisu wymaga pisemnego uzasadnienia dołączonego do sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z działalności nie podpisuje osoba prowadząca księgi rachunkowe.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Roczne sprawozdanie finansowe jednostki podlega zatwierdzeniu przez organ zatwierdzający, nie później niż 6 miesięcy od dnia bilansowego. Przed zatwierdzeniem roczne sprawozdanie finansowe jednostek, których sprawozdanie finansowe podlega badaniu przez biegłego rewidenta, sprawozdanie finansowe musi być badane.

Podział wyniku finansowego

Podział lub pokrycie wyniku finansowego netto jednostek zobowiązanych, do poddania badaniu rocznego sprawozdania finansowego może nastąpić **po zatwierdzeniu** sprawozdania finansowego przez organ zatwierdzający, poprzedzonego wyrażeniem przez biegłego rewidenta opinii o tym sprawozdaniu bez zastrzeżeń lub z zastrzeżeniami.

Podział lub pokrycie wyniku finansowego netto, dokonany bez spełnienia tego warunku, jest nieważny z mocy prawa.

KRS

Kierownik jednostki składa we właściwym rejestrze sądowym roczne sprawozdanie finansowe, opinię biegłego rewidenta, jeżeli podlegało ono badaniu, odpis uchwały bądź postanowienia organu zatwierdzającego o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia.

Brak zatwierdzenia sprawozdania finansowego

Jeżeli sprawozdanie finansowe **nie** zostało zatwierdzone w terminie 6 miesięcy od dnia bilansowego, to należy je złożyć w rejestrze sądowym w ciągu 15 dni po tym terminie, a także 15 dni po jego zatwierdzeniu wraz z dokumentami.

Urząd Skarbowy

Kierownik jednostki składa w US roczne sprawozdanie finansowe, opinię i raportu biegłego rewidenta, jeżeli podlegało ono badaniu, odpis uchwały bądź postanowienia organu zatwierdzającego o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty w ciągu 10 dni od dnia zatwierdzenia.

Inwentaryzacja

Część 2

Obowiązek inwentaryzacji

Art. 26 i 27 ustawy o rachunkowości

- ▶ inwentaryzacja: część rachunkowości jednostki (art.4 uor) polityki rachunkowości
- ▶ odpowiedzialność za rachunkowość jednostki, w tym za inwentaryzację ponosi kierownik jednostki

Termin inwentaryzacji: na ostatni dzień roku obrotowego.

Metody inwentaryzacji

- spis z natury
- potwierdzenia sald
- weryfikacja poprzez porównanie danych
zawartych w księgach rachunkowych z danymi
wynikającymi z dokumentów

Składniki zinwentaryzowane drogą spisu z natury

- ▶ aktywa pieniężne (z wyjątkiem zgromadzonych na rachunkach bankowych),
- ▶ papiery wartościowe w postaci materialnej,
- ▶ rzeczowe składniki aktywów obrotowych,
- ▶ środki trwałe
- ▶ nieruchomości zaliczone do inwestycji
- ▶ maszyny i urządzenia wchodzące w skład środków trwałych w budowie

Uwaga!

Inwentaryzacją drogą spisu z natury obejmuje się również znajdujące się w jednostce składniki aktywów, będące własnością innych jednostek, powierzone jej do sprzedaży, przechowania, przetwarzania lub używania, powiadamiając te jednostki o wynikach spisu. Obowiązek ten nie dotyczy jednostek świadczących usługi pocztowe, transportowe, spedycyjne i składowania.

Potwierdzenie sald

- aktywa finansowe zgromadzone na rachunkach bankowych lub przechowywane przez inne jednostki, w tym papiery wartościowe w formie zdematerializowanej,
- należności, w tym udzielone pożyczki
- powierzone kontrahentom własne składniki aktywów

Weryfikacja danych wynikających z ksiąg rachunkowych

- środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony, grunty oraz prawa zakwalifikowane do nieruchomości,
- należności sporne i wątpliwe,
- należności i zobowiązania wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych,
- należności i zobowiązania z tytułów publicznoprawnych,
- aktywa i pasywa jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe

cd.

Składniki aktywów – z wyłączeniem aktywów pieniężnych, papierów wartościowych, produktów w toku produkcji oraz materiałów, towarów i produktów gotowych, które są odpisane w koszty w momencie ich nabycia lub wytworzenia podlegają inwentaryzacji na koniec każdego roku obrotowego.

- Paliwo
- Materiały biurowe?

Terminy inwentaryzacji (spis z natury)

Raz w roku

- zapasy towarów i materiałów (opakowań) w punktach obrotu detalicznego jednostki
- ⑩ zapasy drewna w jednostkach prowadzących gospodarkę leśną

Terminy inwentaryzacji (spis z natury)

Raz w ciągu 2 lat:
znajdujące się w **strzeżonych**
składowiskach i objęte ewidencją ilościowo
– wartościową zapasy:

- materiałów
- towarów
- produktów gotowych
- półproduktów

Terminy inwentaryzacji (spis z natury)

Raz w ciągu 4 lat:

- środki trwałe
- środki trwałe w budowie

znajdujące się na terenie
strzeżonym

Rozliczanie różnic inwentaryzacyjnych

Ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanym w księgach rachunkowych należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, oraz rozliczyć w księgach roku na który przypadał termin inwentaryzacji.

Ustalone różnice (po normach naturalnych) to:

- niedobory
- nadwyżki

Kompensata niedoborów i nadwyżek

Niedobory mogą być kompensowane nadwyżkami, jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

- ten sam spis z natury
- ta sama osoba materialnie odpowiedzialna
- podobne asortymenty

Różnice pozostające po dokonaniu kompensaty

Po dokonaniu kompensaty sprawdza się, czy różnice ilościowe w postaci niedoborów mieszczą się w granicach norm ubytków naturalnych.

Niedobór zawiniony

To niedobór będący następstwem działania lub zaniedbania osoby odpowiedzialnej za powierzone jej mienie

Niedobór niezawiniony

Występuje wówczas, gdy postępowanie wyjaśniające wykazało, że niedobór powstał z przyczyn wykluczających odpowiedzialność osoby, której powierzono składniki majątku:

- niedobory spowodowane zdarzeniami losowymi,
- mieszczące się w granicach norm ubytków naturalnych,
- które mogą być kompensowane nadwyżkami

Wycena bilansowa składników aktywów i pasywów – zagadnienia wybrane

Część 3

Środki trwałe i WNiP

- Sprawdzenie czy spełniają nadal definicję środków trwałych i WNiP
- Sprawdzenie umorzenia i amortyzacji
- Ocena, czy nie nastąpiła utrata wartości
- Weryfikacja okres ekonomicznej użyteczności i stawki amortyzacyjne

Specyficzna grupa WNiP: prawa do emisji gazów cieplarnianych

Środki trwałe w budowie

- Czy były poniesione wydatki na inwestycje w ciągu roku
- Czy nie nastąpiła utrata wartości – odpis aktualizujący
- Czy nie ma konieczności zaniechania inwestycji

Aktywa finansowe

- Długo- i krótkoterminowe
 - Wycena – zgodnie z polityką rachunkowości
-

Inwestycje nieruchomości

- Weryfikacja dokumentów księgowych
 - Weryfikacja poprawności kwalifikacji
-

RMK długoterminowe

Weryfikacja:

- kosztów prac rozwojowych, jeśli mają szansę zakończyć się powodzeniem,
- kontraktów długoterminowych, np. nadwyżka kosztów rzeczywistych nad zarachowanymi (planowanymi),
- aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Zapasy

- Weryfikacja poprawności kwalifikacji zapasów
- Weryfikacja wartość zapasów w magazynie
- Remanent i wycena zapasów zaliczonych bezpośrednio w koszty

Specyficzna grupa zapasów: kolorowe certyfikaty

Rezerwy – zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 21 ustawy to – zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne

Rezerwy tworzy się zgodnie z **obowiązkiem prawnym lub zwyczajowo oczekiwanym obowiązkiem** handlowym, to jest wtedy, gdy występuje na tyle duże prawdopodobieństwo, że zajdzie konieczność wywiązania się jednostki z ciążącego na niej obowiązku, a koszty lub straty wymagające poniesienia dla wywiązania się z tego obowiązku są na tyle znaczące, że ich nieuwzględnienie w wyniku finansowym tego okresu, w którym obowiązek powstał, spowodowałoby istotne zniekształcenie obrazu sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego jednostki

Rezerwy

Rezerwy zgodnie z postanowieniami zawartymi w art. 35d ust. 1 ustawy tworzone są na:

- a) **pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania**, których **kwotę można w sposób wiarygodny oszacować**, a w szczególności na straty z transakcji gospodarczych w toku, w tym z tytułu udzielonych gwarancji, poręczeń oraz skutków toczącego się postępowania sądowego,
- b) przyszłe zobowiązania spowodowane restrukturyzacją, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów jednostka jest zobowiązana do jej przeprowadzenia lub zawarto w tej sprawie wiążące umowy, a plany restrukturyzacji pozwalają w sposób wiarygodny oszacować wartość tych przyszłych zobowiązań

RMK bierne

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów zgodnie z postanowieniami art. 39 ust. 2 pkt 2 ustawy wynikają w szczególności z **obowiązku wykonania, związanych z bieżącą działalnością**, przyszłych świadczeń na rzecz pracowników, w tym świadczeń emerytalnych, a także wobec nieznanymi osób, których **kwotę można oszacować w sposób wiarygodny, mimo że data powstania zobowiązania nie jest jeszcze znana**, w tym z tytułu napraw gwarancyjnych i rękojmi za sprzedane produkty długotrwałego użytku

Zobowiązania warunkowe

- **Zobowiązanie warunkowe** zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 28 ustawy – to obowiązek wypełnienia świadczeń, wynikający ze zdarzeń przeszłych, którego **powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń**. Zobowiązania, jak długo mają charakter warunkowych, nie są ujmowane w bilansie oraz w rachunku zysków i strat

Tworzenie rezerw

Rezerwy tworzy się w związku ze zdarzeniami związanymi:

- ▶ bezpośrednio z działalnością operacyjną,
- ▶ pośrednio z działalnością operacyjną,
- ▶ z operacjami finansowymi,
- ▶ z innym ryzykiem niż ogólne ryzyko prowadzenia działalności operacyjnej.

Pierwsza grupa zdarzeń (a) wymaga dokonywania biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów. Pozostałe grupy zdarzeń (b-d) wymagają tworzenia rezerw.

Dziękuję za uwagę!

Kancelaria Rachunkowa TAKÁTS

dr Gyöngyvér Takáts

ul. Nowa 4

05-074 Józefin

biuro@takats.pl